



RÉGION ACADÉMIQUE
NOUVELLE-AQUITAINE

MINISTÈRE
DE L'ÉDUCATION NATIONALE
MINISTÈRE
DE L'ENSEIGNEMENT SUPÉRIEUR,
DE LA RECHERCHE
ET DE L'INNOVATION



Communauté
d'AGGLOMÉRATION
PAYS BASQUE

EUSKAL
HIRIGUNE
Elkargoa

HITZARMEN MARKOA 2017 - 2022

**IPAR EUSKAL HERRIAN EUSKARAREN ETA EUSKARAZKO IRAKASKUNTZA ESKAINTZA
GARATU ETA EGITURATZEKO HITZARTZEARI BURUZKOA**

AITZINSOLASA

Frantses hizkuntza nazio-oinarriaren osagarria izanik, eskualde-hizkuntzen irakaskuntza lurraldeko ondare eta nortasunaren elementu aberasgarria da, eta Frantses errepublikak bere eskolari finkatzen dizkion printzipio eta misioen arabera, oinarritzko ikaskuntzak menperatzen laguntzen du.

Euskararen eta euskarazko irakaskuntza eskaintza garatzeko hitzartze dispositibo amankomun iraunkorrean engaiatuz, frantses Estatuak, Akitania Berria Eskualdeak, Pirinio Atlantikoetako Departamenduak eta Euskal Hirigune Elkargoak, helburu hauek erdiesteko, elkarlanean aritzea hautatzen dute.

Frantses Estatuak (Hezkuntza Nazionaleko Ministerioa), Akitania Berria Eskualdea, Pirinio Atlantikoetako Departamendua eta Euskal Hirigune Elkargoak, 2004ean frantses Estatuaren eta Pirinio Atlantikoetako Departamenduen artean gauzatu, eta 2010-2016 aldirako luzatu zen hitzartze dispositiboaren ildoan engaiatzen dira.

Euskararen Erakunde Publikoa hitzartzea animatu eta antolatzeko egitura ekintzaile izendatua izan zen. Egitura honetan oinarriturik, hitzartze dispositiboak euskarazko irakaskuntzaren eskaintza garatzeko eta irakaskuntza hori behar bezala egituratzeko politika hitzartu baten aldeko lan eskergea abiatu zuen. Hau dena, irakaskuntza sail guztiak kontutan hartuz, ikasmaterialgintza bezalako laguntzak aurreikusiz, eta euskara eskolaldi inguruko denboretan lagunduz eta sentsibilizazio ekintzak burutuz egin zen.

Horretarako, lehenik, eraman beharreko politikaren norabideak eta hauek gauzatzeko baldintzak finkatzen dituzten esparru-dokumentuak hitzartu eta onetsi behar izan ziren:

- Euskararen eta euskarazko irakaskuntzaren urte anitzeko programaren 1. Atala, euskarazko irakaskuntza eskaintza garatzeari buruzkoa, 2005eko urrian onartua;
- Euskararen eta euskarazko irakaskuntzaren urte anitzeko programaren 2. Atala, euskarazko irakaskuntza kalitatez egituratzeari buruzkoa, 2008ko urtarrilean onartua;
- 2015eko ekainaren 2an onartu ziren erabakiak, euskararen eta euskarazko irakaskuntzaren urte anitzeko programako 1. eta 2. Atalen gauzatzeari buruzkoak;
- Errektoretza/Ikas/EEP-ren arteko esparru-hitzarmena, ikasmateriala ekoizteko dispositiboa zehazten duena; 2003 hondarrean izenpetua, 2010eko uztailaren 16an eta 2014ko irailaren 19an berritua;
- Errektoretza/Seaska/EEP-ren arteko esparru-hitzarmena, Seaskak daraman murgiltze irakaskuntza garatzea eta egituratzeari buruzkoa, 2009ko ekainaren 12an izenpetua, eta 2012ko azaroaren 21ean eta 2015eko abenduaren 15ean berritua eta azkartua;
- Hezkuntza Nazionala/Unibertsitateak/EEP-ren arteko esparru-hitzarmena, euskara eta euskarazko irakasleen formakuntza gauzatzeari buruzkoa.

Emaitzetako bat izan da irakaskuntza alorrean eraman den politika, EEP-k 2006an onartu zuen "*Hiztun osoak helburu; haur eta gazteak lehentasun*" deituriko Hizkuntza Politika Proiektuan kokatzea. Gainera, proiektu hau belaunaldien arteko transmisio dispositibo baten erdian kokatzen da, non familiak, haurtzaindegiak eta eskolak oinarritzat hartzen diren. Hizkuntza Politika Proiektuan, transmisio dispositibo honek badu euskararen erabilpena sustatzeko atal bat, hiztunei euskara erabili eta euskaraz bizitzeko aukerak bermatzeko, eta bide batez transmisioan egindako lanak erabilpenaren bidez egonkortzeko.

Adostu eta gauzatu ziren norabideek emaitza nabarmenak eman dituzte. Irakaskuntza eskaintzaren kopuruak garatzeari dagokionez, lehen mailan murgiltze eta elebidun sailtako 55 gune berri idekiz, irakaskuntza elebiduna eskaintzen duten ikastetxeen proportzioa %42tik %65era igo da 2004 eta 2016 artean. Sail horietan dauden ikasleen kopurua %68z emendatu da: 6000 ikasle inguru 2004ean eta 10000 inguru 2016an; 2004ean %24 zirelarik 2016an %39 ziren. Bigarren mailari dagokionez, 9 kolegio gehitu zaizkio irakaskuntza elebidunaren sailari (5 irakaskuntza publikoan, 4 sare giristinoan), eta irakaskuntza orokorreko 2 lizeo.

Ikaskuntzen kalitatezko egituraketak hobera egin du, bereziki ekintza hauei esker: -sail publikoko lehen mailako eskola-mapa prestatzeko modu berri baten onarpena; -euskara gaitasuna CM2 hondarrean eta

kolegio bukaeran neurtzeko prozeduren ezarpena; - publikoko lehen mailan murgiltze proiektu esperimentalen garapena; -kolegioetan diziplina berriak euskaraz irakastea; -SEASKA/Hezkuntza Nazionala/EEP-ren arteko hitzarmen hirukoitzaren ezarpena. Laguntza neurriei dagokionez, IKAS pedagogia zerbitzuan oinarritutako ikasmaterialgintza dispositiboa azkartua izan da, eta eskoletan euskararen erabilpena klasetik kanpo garatzeko helburua duten proiektuen aldeko laguntza dispositibo bat sortu da.

Hitzartze dispositiboaren gobernantzari dagokionez, 2014ko irailaren 19an EEP-k irakaskuntza gaiaren inguruan antolatu zuen Biltzar Nagusi baten kariatara, Akademiako Errektorea eta Pirinio Atlantikoetako Departamenduko ordezkariak hor zirelarik, EEP-ko kideek hitzartze dispositiboari buruzko hitzarmen esparrua egokitu behar zela adostu zuten. Honela, dispositiboa EEP-ko kide diren eta euskararen eta euskarazko irakaskuntzan zer ikustekorik duten kolektibitate guztiei idekitzen zuten.

Horren ildotik, 2016ko urriaren 20ko EEP-ko Biltzar Nagusiak aho batez onartu zuen, Hezkuntza Nazionala, Akitania Berria Eskualdea, Pirinio Atlantikoetako Departamendua eta osatzekotan zegoen Euskal Hirigune Elkargoa lotuko zituen hitzarmen proposamen bat prestatzea: hots, euskararen eta euskarazko irakaskuntzaren eskaintza garatu eta egituratzeko xedea zukeen hitzarmen proposamena. Hitzarmen horrek EEP izendatzen zuen egitura ekintzaile bezala, jakinez bestalde partaideek okzitanieraren eta okzitanierazko irakaskuntzaren aldeko lankidetzeta segituko dutela, hitzarmen esparru berezi batean.

1. ARTIKULUA – XEDEA

Hitzarmen honen xedea da, frantses Estatuak (Hezkuntza Nazionalaren Ministerioa), Akitania Berria Eskualdea, Pirinio Atlantikoetako Departamendua eta Euskal Hirigune Elkargoaren arteko hitzartze iraunkorreko dispositibo amankomunaren gauzatze eta funtzionamendu baldintzak finkatzea. Hitzartze dispositiboak partaide bakoitzak bere eskumenen mugetan bidera ditzakeen politikak adosteko balio du, euskararen eta euskarazko irakaskuntza eskaintza garatu eta egituratzeko helburuarekin, kuantitate eta kalitate ikuspegi bikoitzetik:

- kuantitatea: lurraldearen estaldura eta eskola kurrikulumen jarraikortasuna;
- kalitatea: lortu beharreko gaitasunak, irakasleen formakuntza, oren kuotak...

Irakaskuntza politika hori frantses Estatuak eta lekuko kolektibitateek, EEP-n bildurik, euskararen alde daramaten politika hitzartu orokorrago batean koherentziaz kokatzen da. Hortik, "Hiztun osoak helburu; haur eta gazteak lehentasun" Hizkuntza Politika Proiektua onartu zuten. Proiektu horretan, euskararen eta euskarazko irakaskuntza hizkuntza belaunaldiz-belaunaldi transmititzeko dispositiboko funtsezko kate-begi bezala identifikatu da, familia, haurtzaindegia eta eskolan oinarrituz.

2. ARTIKULUA - ERREFERENTZIAZKO LURRALDE ESPARRUA

Hitzarmen hau erreferentziarako lurralde esparru hauetan kokatzen da:

- Pirinio Atlantikoetako Prefetak 2016ko uztailaren 13ko erabaki bidez finkatu zuen Euskal Hirigune Elkargoaren eremua, Ipar Euskal Herriko 158 herriz osatua,
- eta, Angelu, Baiona, Biarritz, Uztaritze/Donapaleu eta Donibane Lohizuneko lehen mailako ikuskaritzaren lurralde eremuak.

3. ARTIKULUA – HELBURUA

Hitzartze iraunkorreko dispositibo amankomunaren helburua Ipar Euskal Herrian euskararen eta euskarazko irakaskuntza eskaintzaren garapena eta egituraketa erraztea da. Horretarako frantses estatuak eta beste erakundeek, bakoitzak bere eskumenetan, esperimendazio bat eramanen dute,

eskaintza hori egokitzeko alde batetik, eta beharrezkoak diren pedagogia animazio eta laguntza neurriak eskaintzeko bestetik.

Euskararen Erakunde Publikoaren baitan bilduak diren botere publikoek aho batez onartu zuten, hizkuntza politika proiektuaren helburuarekin bat eginez, alegia hitzun osoak sortzea, partaide izenpetzaileek oren parekotasuneko edo murgiltze ereduko antolaketa moduak laguntzeko hautua egiten dute. Halaber, euskara ikasten hasten diren bigarren mailako ikasleei hautazko irakaskuntza modua eskaintzea erabaki zuten.

Izenpetzaileek eramanen duten partaidetza lana, 2004ko azaroaren 26an ezarri eta 2010eko abenduaren 20an eraberritu zen hitzartze iraunkorreko dispositiboan eraman zutenaren ildo beretik segituko dute, bereziki garai hartan onartu ziren norabideak gauzatzen segitzeko, zeinak adostutako koadro-dokumentuetan eta hitzarmenetan idatziak diren: -Euskarazko irakaskuntzaren urte anitzeko programazioko 1. eta 2. Atalak, -1. eta 2. Atalak gauzatzeari buruzko erabakiak, 2015eko ekainaren 2an onartuak, -Bordeleko Akademiako Errektoretza/IKAS/EEP-ren arteko lankidetzaren hitzarmena, ikasmaterialgintzari buruzkoa, -Hezkuntza Nazionala/Seaska/EEP-ren arteko hitzarmena, eta -Hezkuntza Nazionala/Unibertsitateak/EEP-ren arteko esparru-hitzarmena, euskaren eta euskarazko irakasleen formakuntza gauzatzeari buruzkoa. Koadro-dokumentu eta hitzarmen horiek egokituak, aberastuak eta osatuak izan litezke hitzarmenak iraungo duen denbora osoan, epe horretan har daitezkeen norabideen arabera.

Horiek horrela, hitzarmen honen helburua euskararen eta euskarazko irakaskuntza eskaintza garatu eta egituratzea da, kantitate eta kalitate ikuspegi bikoitzetik, 2. artikuluan zehazten den lurralde esparruan, honako baldintzak beteko dituen urraspide batean:

- kurrikuluen koherentzia, osotasun (lurralde osoko eta sail guztietako familientzat eskuragarria den eskaintza) eta jarraikortasun printzipioak segitzea;
- ikaskuntzaren antolaketa egoki bati esker, ikasleek irakaskuntza eredu bakoitzak finkatu dituen euskarazko gaitasunak kausitzea, bai oren parekotasunean, baita murgiltze ereduaren ere;
- existitzen diren euskararen eta euskarazko irakaskuntzako hiru sailetan jardutea :
 - o irakaskuntza publikoa,
 - o elkarte-kontratupeko irakaskuntza pribatu katolikoa,
 - o elkarte-kontratupeko elkartetan antolatutako irakaskuntza pribatua.

4. ARTIKULUA – EGINKIZUNA

Dispositiboaren eginkizuna da, hitzartzea antolatzea eta partaide bakoitzak eramanen dituen politikak adostea, ororen buru 3. artikuluan zehazten den helburu amankomuna erdiesten laguntzeko:

4.1 - frantses Estatuaren eskumen esparruetan:

- Eskola-mapa eta sail berrien idekitzea,
- irakaskuntza postuak sortzea eta eskakizun bereziak dituzten postuak kokatzea,
- ikaskuntzen antolaketa,
- irakasleen hastapeneko formakuntza eta formakuntza jarraikia,
- lehen mailako eta bigarren mailako irakasleak kontratatzeako konkurtsoetan behar diren leku kopuruak idekitzea,
- pedagogia ikuskari eta aholkularien sare egituratu bat antolatzea.

4.2 - lekuko kolektibitateen eskumen esparruetan:

- eskoletako lokal publikoak eraikitze edo egokitzeko behar diren inbertsioak egitea,
- eskolaldi ingururako langile elebidunen kontratatzea eta formatzea,
- eskola erritmo berrien arabera, eskolaldi inguruko jarduerak euskaraz ezartzea,
- euskararen erabilpena ikastetxean (komunikazioa, informazioa, seinaleketak),
- irakaskuntza leku bat baino gehiagotan antolatua den kasuetan, ikasleen garraioa antolatzea.

4.3 - eskumenak partekatuak diren esparruetan:

- eskualdeko hizkuntzen eta hizkuntzetan irakasteko behar diren tresna pedagogikoak ekoiztu, eta beren argitalpena une oroz lagundu,
- euskararen eta euskarazko irakaskuntzaren aldeko informazioa eta sentsibilizazioa egin, helburu hauek betetzen lagundu dezaketen tresna eta euskarriak sortu, dagoen eskaintzari eta euskararen eta euskarazko irakaskuntzak dituzten abantaileri buruzko informazioa zabaltzeko,
- familien eskaerak neurtu eta analizatu,
- euskarazko irakaskuntza eskaintzen duten ikastetxe eta sailetan izena emateko prozedurak,
- arte eta kultura heziketa.

5. ARTIKULUA — JARDUTEKO MODUA

5.1 - **Hitzartze dispositiboa animatzeko, eraman beharreko politikak proposatzeko eta hauek gauzatzen laguntzeko moduak: egitura ekintzailea**

Izenpetzaileek Euskararen Erakunde Publikoa izendatu dute egitura ekintzaile honakoak egiteko ardurarekin:

- hitzarmen honek ezartzen duen hitzartze dispositiboa antolatu eta animatu,
 - euskararen eta euskarazko irakaskuntzan partaideek eraman behar duten politikari buruzko proposamenak egin,
 - adostutako politika gauzatzen lagundu, frantses Estatuak eta kolektibitateek beren eskumen eta ardurazko esparruetan egiten dutena sostengatzeko.
- 1) Hitzartze dispositiboaren antolaketa eta animazioari dagokionez, EEP-k ardura hauek izanen ditu besteak beste :
 - 4. artikulua biltzen dituen eskumen guztietan, hitzarmen honen xedea den hitzartzea antolatu,
 - 2) Euskararen eta euskarazko irakaskuntzan partaideek eraman behar duten politikari buruzko proposamenei dagokionez, EEP-k ardura hauek izanen ditu besteak beste :
 - lurraldearen estaldura eta ama eskolatik lizeorako irakaskuntza eskaintzaren jarraikortasun helburuak betetze aldera, euskararen eta euskarazko irakaskuntza eskaintzaren garapen politikari buruzko norabideak diseinatu eta proposatzea, 1. eta 2. mailentzat,
 - eskola ibilbide osoan zehar koherentzia, osotasuna (lurralde osoa eta sail guztietako familientzat eskuragarria den eskaintza) eta jarraikortasuna bermatuko dituen irakaskuntza eskaintzaren urte anitzeko programazio bat diseinatu eta proposatzea; eta aitzineko hauek oinarritzat hartuz, euskararen eta euskarazko irakaskuntzen mapa bat proposatzea, urte anitzeko programazioa betetzeko irakaskuntza guneen kopurua eta beren kokapenak zehaztea,
 - eskualde-hizkuntzetan gaitasunak eskuratzeko helburua betetze aldera, irakaskuntzen kalitatezko antolaketari buruzko norabideak pentsatu eta proposatzea,
 - irakasleen formakuntza oinarritzeko eta jarraikortasuneko dispositiboaren egokitzeko proposamenak egitea, sail guztietan ematen diren irakaskuntza elebidunaren berezitasunak hobeki kontutan hartzeko,
 - borondatea adierazten duten irakasleei euskarazko formakuntza bat eskaintzeko planak diseinatu eta proposatzea,
 - urte guztiz, erabakiak hartu aitzin, hiru sailtako eskola bakoitzarentzako baliabideen egokitzapen bat proposatzea, alde batetik eskola elebidunetan irakaskuntza baliabideak emateko edo kentzeko erabakiak prestatzeko adostu den moduaren arabera, eta bestetik, Seaska-rekin adostu den hitzarmen esparruaren arabera,
 - eskualde-hizkuntzen irakaskuntza eta hizkuntza horietan egiten den irakaskuntza arautzen duten arauzko eta administraziozko koadroak egokitzeko neurriak proposatzea, irakaskuntza horren errealitatea hobeki kontutan hartzeko,
 - ikasmaterialezko irakaskuntzaren aldeko neurri eta dispositiboak proposatzea,

- ikasleek eskola denboran (talde pedagogikoak bultzatu egitasmoak, arte eta kultura heziketa) eta eskolaldi inguruko denboretan (TAP) euskara erabiltzen laguntzeko neurriak eta dispositiboak proposatzea,
- euskarazko arte eta kultura heziketaren aldeko neurri eta dispositiboak proposatzea,
- euskararen eta euskarazko irakaskuntzari buruzko informazioa eta sentsibilizazio dispositibo eta tresnak proposatzea: dagoen eskaintzari buruzko informazioa, euskaraz eskolaratzeak eta euskararen eta euskarazko irakaskuntzak dituzten abantailak, ikasprozesu osoan zehar jarraikortasuna hobetzeko ekintza bereziak...

Frantses Estatuak eta kolektibitateek euskararen eta euskarazko irakaskuntza eskaintzaren kalitatezko garapen eta egituraketaren alde eramanen dituzten politikei buruzko proposamenak, baita laguntza neurriei buruzkoak ere, Euskararen Erakunde Publikoaren Biltzar Nagusian aurkeztuko dira eta onespena jaso beharko dute.

3) adostutako politika gauzatzen laguntzeari buruz, frantses Estatuak eta kolektibitateek beren eskumen eta ardurazko esparruetan egiten dutena sostengatzeko, EEP-k bere gain izanen ditu :

- dagoen euskarazko irakaskuntza eskaintzari buruzko informazioa zabaltzea,
- familien eskaera neurtu eta analizatzeko inkestak antolatzea,
- urte anitzeko programazioan aurreikusten diren gune berrien ideikitzea prestatzea, horretarako higiezin eta higigarrietan inbertsioak egin, ikasleen garraioa antolatu, eta laguntza neurriak ezarri behar dituzten kolektibitateekin solastuz: euskarazko irakaskuntza eskaintzen duten ikastetxe eta sailetan izena emateko prozedurak, eskolaldi inguruko langileei euskarazko formakuntza eskaini, euskarazko eskolaldi inguruko jarduerak antolatu, euskararen erabilera sustatu ikastetxe elebidunetan (komunikazioa, informazioa, seinaletika),
- akademiako aginteekin elkarlanean, eta murgiltze ereduak irakaskuntza publikoan garatzeko helburuarekin, irakasle eta familiei begirako komunikazio ekintza bat egitea (talde pedagogikoei dispositiboak aurkeztu, irakasleei, familiei eta eskola kontseiluei euskarazko oren kopuruaren emendatzeak dituen onurez informazioa eman), eta hauek gauzatzeko proposamenak egitea,
- urtero bigarren mailako ikastetxeetan euskaraz eman daitezkeen ikaskuntza berriak ezartzeko aukerak proposatzea, oren parekotasunera heltzeko helburuarekin,
- hiru sailetan euskara mailaren ebaluaketak antolatzea, Hezkuntza Nazionalak egindako dokumentuetan oinarrituz,
- irakasleak mobilizatzen laguntzea, bereziki Hezkuntza Nazionalarekin lankidetzan euskaraz irakatsi eta horretarako formakuntza egin nahi duten irakasleak atxemanen,
- euskara eta euskarazko irakasleentzako formakuntzak ezartzeari buruzko Hezkuntza Nazionala/Unibertsitateak/EEP-ren arteko esparru-hitzarmena gauzatzen laguntzea,
- Seaska/Hezkuntza Nazionala/EEP-ren arteko hitzarmenaren gauzatzea animatu, eta beharra balego egokitzapenak proposatzea,
- IKAS/Hezkuntza Nazionala/EEP-ren arteko hitzarmenaren gauzatzea animatu, eta beharra balego egokitzapenak proposatzea,
- euskararen eta euskarazko irakaskuntzaren sentsibilizazio eta sustapen ekintza eta dispositiboak bideratzea, eta horretarako euskarri eta tresnen ekoizpena antolatzea,
- komunikazio, sentsibilizazio eta animazio lan berezia eraman ikasle eta familiei begira, eskolaratze elebidunaren erakargarritasuna hobetzeko eskola ibilbide osoan, eta bereziki lehenetik bigarrenera eta kolegiotik lizeora pasatzerakoan,
- zainketa, behaketa, jarraipen eta ebaluaketa funtzioa segurtatu: eramaten diren politikak, eskaintzaren bilakaera, ikasle eta postu kopuruaren bilakaera, jarraikortasuna, ikasle taldeen urte-urteko jarraipena, hizkuntza gaitasunen adierazleak...
- euskararen alorrean diharduten elkarteekin, bereziki irakaskuntza elebiduneko hiru sailtako guraso elkarteekin, hitzartze esparru bat ezartzea.

Bestalde, Euskararen Erakunde Publikoari dagokio bere baitan funtzionamendu berezi bat antolatzea, irakaskuntza eskaintzari buruz onartu diren gomendio eta norabideak EEP-ko kideek euskararen aldeko hizkuntza politika orokorrean adostu dituztenekin koherentzia eta osagarritasunean daudela zaintzeko.

5.2 Norabideak onartzeko modalitateak

Euskararen Erakunde Publikoko Biltzar Nagusiak norabide proposamenak aztertu eta onartzen ditu.

6. ARTIKULUA – IZENPETZAILEEN ENGAIAMENDUAK

Partaideek beharrezkoa den guztia egingen dute hitzarmena behar bezala bete dadin.

Partaideak, bakoitza bere eskumen alorrean, EEP-ko Biltzar Nagusian hartu erabakiak betetzera engaiatzen dira.

Akademiari ematen zaizkion medioekin, Hezkuntza Nazionala honakoetara engaiatzen da:

- lehen eta bigarren mailako euskara eta euskarazko irakasleen jarraiki eta laguntza beharrei ihardesteko gai izanen den pedagogia ikuskari eta aholkulari sare bat antolatzea,
- konkurtsoetan irakaskuntza mota hori garatzeko beharrezkoak diren postuak idekitzea,
- irakasleei formakuntza ematera,
- lehen eta bigarren mailan euskara/frantsesa sail elebidun berriak idekitzeko indarrak egiten segitzera,
- oren parekotasuneko edo murgiltze eredu bakoitzarentzat, ikaskuntzen kalitatezko egituraketan laguntzera, bereziki :
 - o sail guztietan CM2, 3. eta terminala bukaeran euskara maila ebaluatzeko prozedurak ezartzera,
 - o sail guztientzat, irakaskuntza elebidunaren berezitasunek sortzen dituzten beharrak kontutan hartzeko, lehen mailako irakasleen formakuntza oinarritzko eta jarraikiaren dispositiboak egokitzea,
 - o talde pedagogikoak laguntzera, irakaskuntza publikoan murgiltze eredua esperimentatzeko proiektuak gara ditzaten,
 - o bigarren mailan oren parekotasuna erdiesteko politika ausarta eramatera: irakasle euskaldunek jadanik betetzen dituzten postuak eta menturaz bete daitezkeen euskara profilatzea eginez, ikuskaritzak ikusi dituen baliabideak identifikatuz, ikastetxeetako zuzendariekin topaketak antolatuz, zein irakasle erretretara joanen den eta zein postu berri sortuko den ikusteko,
 - o brebetan eta baxoan hizkuntza aipamenak egin artean, urtero murgiltze eta elebidun sailetatik jalgitzen diren ikasle guztiei irakaskuntza elebiduna edo murgiltzekoa segitu dutenaren ziurtagiri bat ematera,
- 2015eko abenduaren 15eko Errektoretza/Seaska/EEP-ren arteko hitzarmenaren esparruan eta ildotik, Seaskak garatu duen murgiltze irakaskuntza garatzen eta egituratzen laguntzera,
- ikasmaterialgintza laguntzeko dispositibo eta neurriak sostengatzera, Ikas pedagogia zerbitzuan irakasle postu bat ezarri ahal bezain laster, eskas den ikasmaterialaren ekoizpena errazteko, bereziki bigarren mailarentzat,
- eskolaldi ingururako EEP-k garatu dituen euskara erabiltzeko neurri eta dispositiboen azterketan parte hartzera.

Bestalde, Hezkuntza Nazionala EEP-k bere eginkizuna betetzeko behar dituen datu eta informazio guztiak bere esku ezartzera engaiatzen da, bereziki:

- urtero, ikasturte hasieran, sail bakoitzeko kopuruak (publikoa, katolikoa, Seaska), maila bakoitzekoak (lehen maila, bigarrena), ikastetxe eta eredu bakoitzekoak (elebiduna, elebakarra), irakaskuntza maila bakoitzekoak,
- urtero, ikasturte hasieran, sail bakoitzeko irakasle postuak (publikoa, katolikoa, Seaska), maila (lehen maila, bigarrena), ikastetxe eta eredu (elebiduna, elebakarra), irakaskuntza hizkuntzaka,
- urtero, lehen mailako eta bigarren mailako irakasleak kontratatze konkurtsuetan idekiak diren postu kopuruak.

Akitania Berria Eskualdea, Pirinio Atlantikoetako Departamendua eta Euskal Hirigune Elkargoa, bakoitza bere eskumenen esparruan:

- Euskararen Erakunde Publikoak daraman ekintza laguntzeko eta hitzarmenaren helburuak betetzeko beharrezkoak diren giza baliabideak ezartzera,
- eskola publikoetako lokalak eraiki edo egokitzeko behar diren inbertsioak egitera,
- irakaskuntza elebidunean diren haurrekin aritu behar duten eskolaldi inguruko langile eta kolektibitateetako langileen aldeko euskarazko formakuntza sostengatzera,
- ikasleen garraio kostua bere gain hartzera, baldin eta ikaskuntza elebidunen antolaketa hala eskatzen badu, edo euskara zein euskaraz ikasteko hautu batek behar hori sortzen badu,
- Hezkuntza Nazionala eta EEP-rekin batera, ikasleek euskara erabil dezaten laguntzeko dispositiboak, ikasmateriala ekoizten laguntzeko dispositiboak, euskarazko arte eta kultura heziketa laguntzeko dispositiboak, eta euskararen eta euskarazko irakaskuntzari buruz informatu eta sentsibilizatzeko dispositiboak sostengatzera.

Akitania Berriko Eskualdea eta Pirinio Atlantikoetako Departamendua engaiatzen dira ere:

- irakaskuntza elebiduna eskaintzen duten bigarren mailako ikastetxeetako zuzendariei begira, bakoitzak bere eskumenen alorrean, ikastetxean euskararen erabilpena garatzeko sustapen eta laguntza ekintza bat eramatera (komunikazioa, informazioa, seinaletika).

Euskal Hirigune Elkargoa engaiatzen da:

- kide diren herriei begira, eta eskola erritmo berrien baitan, eskolaldi inguruko jarduerak euskaraz eskaintzeko sustapen eta laguntza ekintzak eramatera,
- kide diren herriei begira, ikastetxean euskararen erabilera garatzeko (komunikazioa, informazioa, seinaletika) sustapen eta laguntza ekintzak eramatera,
- kide diren herri horiei begira, euskarazko irakaskuntza eskaintzen duten sail eta ikastetxeetan izena emateko prozedurak egokitzeko sustapen eta laguntza ekintzak eramatera, ororen buru euskararen eta euskarazko irakaskuntzaren eskaintzaz informatzeko eta irakaskuntza hori sustatzeko,
- Euskararen Erakunde Publikoak daraman lanari laguntza ekartzera, herrietan hitzarmen honi eta esparru-hitzarmenari buruzko informazioa emanez.

7. ARTIKULUA – LEGEZKO ETA ARAUZKO ERREFERENTZIA ESPARRUA

Euskarazko irakaskuntza eskaintzaren garapen eta egituraketaren aldeko hitzartze iraunkorreko dispositibo amankomuna honako testuen esparruetan kokatzen da:

- Frantziako V Errepublikaren Institutioak modernizatzeko 2008ko uztailaren 23 konstituzio legeak frantses Konstituzioan sartu zuen 75-1 artikulua: « Eskualde-hizkuntzak Frantziako ondarekoak dira »;
- frantses Hezkuntza Kodea, bereziki L121-3, L212-8 eta L.312-10 eta ondoko artikulua;
- 2005eko apirilaren 23ko 2005-380 legea, eskolaren etorkizunerako norabide eta programari buruzkoa;
- 2013ko uztailaren 8ko 2013-595 legea, Errepublikako eskola berrantolatze norabide eta programazioari buruzkoa;
- 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 legea, hizkuntza frantsesaren erabilerari buruzkoa, besteak beste 21.artikulua;
- 1990eko irailaren 6ko 90-788 dekretu berritua, ama eskola eta lehen mailako eskolen antolaketa eta funtzionamenduari buruzkoa;
- 1993ko irailaren 15eko 93-1093 dekretu berritua, baxo teknologikoaren araudi orokorrari buruzkoa;
- 1995eko maiatzaren 9ko 95-663 dekretu berritua, baxo profesionalaren araudi orokorrari buruzkoa;
- 2002ko urtarrilaren 3ko 2002-11 dekretua, eskoletako irakasleen estatutu bereziari buruzkoa eta eskualde-hizkuntzen eta eskualde-hizkuntzetan irakaskuntza emanen duten irakasleen kontratatze baldintzak finkatzen dituen;

- 2006ko maiatzaren 23ko 2006-583 dekretua, frantses Hezkuntza Kodeko III. Liburuaren arauzko xedapenei buruzkoa;
- 2015eko maiatzaren 19ko 2015-544 dekretua, kolegioko irakaskuntzen antolaketari buruzkoa;
- 2002ko apirilaren 19ko ordenantza, eskualde-hizkuntzen akademiako kontseilua duten akademien zerrenda finkatzen duena;
- 2003ko maiatzaren 12ko ordenantza, eskoletako oren parekotasuneko irakaskuntza elebidunari buruzkoa eta, kolegio eta lizeoetako "eskualde-hizkuntza" sailei buruzkoa;
- 2003ko maiatzaren 30eko ordenantza, lehen mailako eskoletako sakontze zikloetan atzerriko eta eskualdeko hizkuntzen irakaskuntzari buruzko behin-behineko programari buruzkoa;
- 2007ko uztailaren 25eko ordenantza, lehen mailarako eskualde-hizkuntzen programei buruzkoa;
- 2013ko apirilaren 19ko ordenantza, kanpoko konkurtsoaren, kanpoko konkurtso bereziaren, barneko bigarren konkurtsoaren, barneko bigarren konkurtso bereziaren eta, eskoletako irakasleak kontratatzeko hirugarren konkurtsoaren modalitateak finkatzen dituen;
- 2015eko maiatzaren 19ko ordenantza, kolegio klaseetako irakaskuntzen antolaketari buruzkoa, 2015eko uztailaren 21eko ordenantza aldatua;
- 2015eko azaroaren 9ko ordenantza, oinarritzko ikaskuntzen zikloko (2. zikloa), sendotze zikloko (3. zikloa) eta sakontze zikloko (4. zikloa) irakaskuntza programak finkatzen dituen.

8. ARTIKULUA – JARRAIPEN MODALITATEAK

EEP-ko Biltzar Nagusiak hitzarmen honen jarraipena egiteko ardura du.

Jarraipen lan hau EEP-ko Biltzar Nagusiaren solasgaietan izan behar da gutienez urtean bi aldiz:

8.1- Lehen aldiz ikasturte hasieran:

- egitura ekintzaileak proposatuko dituen ikasturtean egin beharreko jardueren egitarau proiektua onartzeko,
- iragan ikasturteko jardueren bilana onartzeko,
- konkurtsoetarako postu idekitze proposamenak aztertze.

8.2- Bigarren aldiz, urte zibil bakoitzeko lehen hiruhilekoan, akademiako agintek eskola maparen neurriak hartu aitzin:

- euskararen eta euskarazko irakaskuntza eskaera neurtzeko inkestak emaitzak aztertze,
- emaitza hauek koherentzia, osotasun (lurralde osoko eta sail guztietako familientzat eskuragarria den eskaintza) eta kurrikuluen jarraikortasun printzipioetan nola gauzatzen diren aztertze,
- irakaskuntza eskaintza programazioa urtero egokitu ahal izateko,
- programazio hau ikaskuntzen mapan nola gauzatzen den aztertze,
- partaide bakoitzak urteko programazioa betetzeko izanen duen engaiamendua eta ezarriko dituen diru proposamenak aztertze,
- euskararen eta euskarazko irakaskuntza eskaintzen duten eskoletako postuak esleitzeko eta kentzeko proposamenak aztertze,
- murgiltze ereduko irakaskuntza esperimentazioaren emaitzak eta horren inguruko proposamenak aztertze,
- bigarren mailan euskarazko diziplina berriak ezartzeari buruzko lanen emaitzak eta horien inguruko proposamenak aztertze.

9. ARTIKULUA – ESKUALDE-HIZKUNTZEN AKADEMIAKO KONTSEILUAREKIKO ARTIKULAZIOA

2001eko uztailaren 31ko 2001-723 dekretuak sorturik, Akitanian Eskualde-hizkuntzen Akademiako Kontseilua sortu zen 2001eko abenduaren 18an.

Bi urraspideen artean hurbileko artikulazioa bermatzeko, hitzartze dispositibo amankomunak onartu dituen gomendio eta norabideak, bereziki 2, 3 eta 5 artikuluetan aipatzen direnak, Eskualde-hizkuntzen Akademiako Kontseiluari aurkeztuko zaizkio bere iritzia eman dezan.

10. ARTIKULUA – ESPARRU-HITZARMENAREN IRAUPENA

Honako esparru-hitzarmena izenpetzen den egunetik 2022ko abenduaren 31ra arte indarrean izanen da.

Aldeetako batek hitzarmena gaitzetsi lezake eskuratze agiridun gutun egiaztatu baten bidez, hiru hilabeteko abisu epe batekin.

11. ARTIKULUA – EBALUAZIOA ETA LUZAPENA

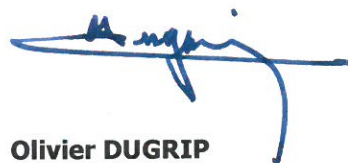
Izenpetzaileek 3. artikulua finkatzen duen helburuari begira, hitzarmen hau gauzatuz lortu diren emaitzak ebaluatzeko prozedura bat bideratuko dute, haien artean adostutako baldintzetan, baina emaitzak hitzarmena bukatu baino gutxienez sei hilabete lehenago eskuratu beharrearekin.

Ebaluazio horren ondotik, izenpetzaileek erabaki lezakete hitzarmen hau luzatzea edo elkarren artean jarduteko esparru berri bat sortzea euskararen eta euskarazko irakaskuntzaren alde.

Hitzarmenaren denboran erdibideko ebaluazio bat egin ahal izango dute egitura ekintzaileek, eta ondotik izenpetzaileei zabaldu.

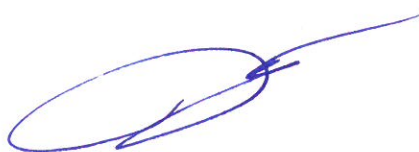
Baionan, 2018/03/02an, 4 ale originaletan egina.

Hezkuntza Nazionaleko Ministroaren izenean,
Akitania Berria eskualde akademiako Errektorea,
Bordeleko Akademiako Errektorea,
Akitaniako unibertsitateetako Kantzileria,



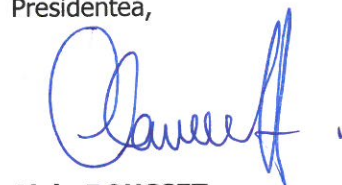
Olivier DUGRIP

Pirinio Atlantikoetako Departamenduaren
izenean,
Presidentea,



Jean-Jacques LASSERRE

Akitania Berria Eskualdearen izenean,
Presidentea,



Alain ROUSSET

Euskal Hirigune Elkargoaren izenean,
Lehendakaria,



Jean-René ETCHEGARAY